

İMALAT SİPARİŞLERİ 8 AYIN ZİRVESİNDE

Üretimin ve imalatın nabzını tutan ISO Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi 8 ayın zirvesine çıktı. Türkiye İmalat PMI martta en yüksek düzeyi olan 47,2'ye ulaştı. En hızlı düşüş ise kamyada oldu.

İstanbul Sanayi Odası (ISO) tarafından Türkiye ve İstanbul İmalat PMI anketlerinin Mart 2019 sonuçları açıklandı. Buna göre, eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçları, ISO Türkiye İmalat PMI'nın martta 47,2 ile Temmuz 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştığını ortaya koydu. Endeks, Şubat ayında 46,4 düzeyinde gerçekleşmişti.

TALEpte İYİLEŞME VAR

Faaliyet koşulları son bir yıl boyunca aylık bazda yavaşlamasına rağmen, yavaşlama hızı söz konusu dönemin ortalamasına göre ılımlı kaldı. Bazı anket katılımcılarının talepte iyileşme görmesine bağlı olarak üretimdeki yavaşlama son 8 ayın en düşük hızında gerçekleşti. Öte yandan zorlu piyasa koşulları devam etti ve yeni siparişlerin yavaşlamasına yol açtı. Yeni ihracat siparişlerinde de yavaşlama görüldürken firmalar özellikle Avrupa pazarında zayıflık yaşadığını belirtti.

İSTİHDAM DÜŞÜŞÜ MİNİMUMA GERİLEDİ

Üretime benzer şekilde istihdam düzeyi de son 8 ayın en düşük hızında geriledi. Birlikte işlerde Şubat 2018'den beri en ılımlı azalma gerçekleşirken, bu durum sektörde kapasite baskısının yeniden başladığı yönünde sinyaller verdi.

Girdi maliyetleri enflasyon ilk çeyreğin sonunda artış kaydetti. Anket katılımcıları bu durumun büyük ölçüde Türk lirasında son yaşanan zayıflamadan kaynaklandığını bildirdi.

Nihai ürün fiyatları ise üst üste ikinci ay arttı ve bu artış Şubat ayına göre ivme kazandı. Bununla birlikte girdi maliyetlerinde olduğu gibi nihai ürün fiyatlarında da enflasyon görece ılımlı seyrini korudu.

MALİYET ENFLASYONU ARTTI

İstanbul Sanayi Odası İstanbul İmalat PMI, martta 46,6 ile bir önceki aya yakın bir seyir izleyerek, İstanbul İmalat sektöründe belirgin yavaşlamanın süregئine işaret etti. Üretimde son 8 ayın en ılımlı yavaşlaması gözlenirken istihdamdaki düşüşün oldukça sınırlı gerçekleşmesi, iyileşmeye yönelik kimi sinyallerin olduğunu gösterdi. Maliyet enflasyonundaki artışın yansıması olarak nihai ürün fiyatları son 4 ayda ilk kez arttı. Ancak hem girdi hem de nihai ürün fiyatlarındaki artışlar, 2018'deki düzeylerin belirgin şekilde altında gerçekleşti. İstanbul İmalatçılarının yeni siparişleri de mart ayında yavaşlama gösterirken, bu yavaşlama 2019 başından beri en yüksek hızda kaydedildi. Yeni ihracat siparişlerindeki ivme kaybı toplam yeni siparişlerdekine kıyasla çok daha hafif çapta gerçekleşti.

iSO Türkiye İmalat PMI 47.2'ye yükseldi

EKONOMİK büyümeyenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **iSO** **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi), Mart'ta 47.2'ye yükselerek Temmuz 2018'den beri en yüksek düzeye çıktı. IHS Markit'in, **iSO** **İstanbul Sanayi Odası** için hazırladığı İstanbul İmalat PMI da Mart ayında 46.6 olarak ölçülerek, kentin imalat sektöründe belirgin yavaşlamanın sürdürгüne işaret etti.

İYILEŞMİYE YÖNELİK SINYALLER

iSO'dan yapılan açıklamada, "Buna rağmen üretimde son sekiz ayın en ilimli yavaşlaması gözlandı. İstihdamdaki düşüşün oldukça sınırlı gerçekleşmesi de iyileşmeye yönelik sinyallerin olduğunu gösterdi" denildi. **iSO** **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirme yapan IHS Markit Direktör Yardımcısı Andrew Harker, şunları söyledi: "Hem üretim hem de istihdamdaki yavaşlamanın 2018 ortalarından bu yana gözlenen en düşük hızda gerçekleşmesi, Türk imalat sektörü açısından tünelin sonunda ışık olduğunu gösteriyor. Talebin zayıf seyri nedeniyle yeni sipariş almak en önemli zorluklardan biri olmaya devam ederken, sektörün genel olarak istikrar kazanmaya doğru yaklaşlığı görülmüyor."

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE ZORLU TALEP
KOŞULLARI HALEN DEVAM EDİYORI....

Bu kapsamda [İstanbul Sanayi Odası](#) ve IHS Markit'ten elde edilen PMI anket verileri, Türk imalat sektörünün ilk çeyreğin sonunda istikrara dair da yaklaştığını işaret ediyorsa da üremiçeli yavaşlama son 8 ayın en düşük oranında kaydedilirken istihdam düzeyindeki gerilemenin de daha düşük hızda gerçekleştiği izleni. Ancak zorlu talep koşulları da devam etti ve yeni siparişler hem iç hem de dış pazarlarda hız kesti. Kısaca bu konu hakkında okuyucularımıza bilgi vermek gereksin; [İstanbul Sanayi Odası](#) Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), imalat sanayinin kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmıştır tek rakamı, bilesik performans göstergesidir. Manşet göstergesi; yeni siparişler, fabrika çıkışları, istihdam, tedarikçilerin teslim süresi ve satın alma stokları gibi göstergelerden elde edilmektedir. 50.0 değerinin üzerinde ölçülen tüm rakamlar sektörde genel anlamda iyileşmeye işaret etmektedir iken 50'nin altında ölçülen göstergelerin değeri ise sektördeki kötüleşmeye işaret etmektedir.

★★★

Geçtiğimiz Şubat'ın 46,4 olarak ölçülen PMI endeksi Mart'ta biraz olsun 47,2'ye yükselterek Temmuz 2018'den beri en yüksek düzeye kaydedildi. Böylece faaliyet koşulları son bir yıl boyunca aylık bazda yavaşlamış oldu. Ancak Mart'taki yavaşlama hızı söz konusu dönemin ortalamasına göre daha ılımlı gerçekleşmiş oldu. Baza en kalınlıklarının talepte iyileşme görmesine bağlı olarak tıretimdeki yavaşlama ise son 8 ayın en düşük hızında gerçekleşti. Ancak zorlu piyasası koşulları da devam etti ve yeni siparişlerin yavaşlamasına yol açtı. Yeni ihracat siparişlerinde de yavaşlama görüldürken firmalar özellikle Avrupa pazarında zayıflık yaşıdığını belirtiyor. Bu arada Üretime benzer şekilde istihdam düzeyi son 8 ayın en düşük hızında azaldı. Birlikte işlerde Şubat 2018'den beri en ılımlı azalma gerçekleşen bu durum sektörde kapasite baskısının yanında başladığı yönünde sinyaller veriyor. Girdi maliyetleri de enflasyon ilk çeyreğin sonunda artı kaydetti. Anket katılımcıları bu durumun büyük ölçüde Türk lirasında son yaşanan zayıflamadan kaynaklandığını belirtiyor. Ancak Mart ayında artış 2018 yılı ortalamasının belirgin bir şekilde altında gerçekleşmiş olması da üstünde durulması gereken bir konu.

★★★

Diğer taraftan nihai ürün fiyatlarından ise üst üste ikinci arıza Şubat ayağa göre daha da iyi kazandı. Ancak girdi maliyetlerinde olduğu gibi nihai ürün fiyatlarında da enflasyon göre ılımlı seyri korudu. [İstanbul Sanayi Odası](#) Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirildiğinde bulunan IHS Markit Direktör Yardımcısı Andrew Harker: "Hem üretim hem de istihdamda yavaşmanın 2018 ortalarından bu yana gözlenen en düşük hızda gerçekleşmesi, Türk imalat sektörü açısından tunelin sonunda ışık olduğunu gösteriyor. Talebin zayıf seyri nedeniyle yeni sipariş almak en önemli zorluklardan biri olmaya devam ederken, sektörün genel olarak istikrar kazanmaya doğru yoldaşlığı görülmüyor." değerlendirme de kayda geçti. Bu kapsamında imalat sektörlerinin pozisyonu konusunda tünelin sonunda ışık olduğu belirtiliyorsa da; imalat sektörlerinde baş gösteren finansal kırılganlıklar dikkate alındığında yukarı yönlü riskler halen devam ediyor. Öte yandan borçlanma maliyetleri de aynı bir sırıntı durumunda. Her ne kadar hissedilmesi bile küresel resepsiyon (durgunluğun) ülkemize olan yansımalarını göz ardı etmemek de mümkün değil.

★★★

Sonuç olarak, yerel seçim sonrası için mutlak şekilde üretme önemlemek gerekiyor. Özellikle ihracata yönelik yüksek katma değerli ileri teknolojinin önem kazandığı günümüzde mutlaka TUBITAK+ SANAYICI+ ÜNİVERSİTE AR-GE İşbirliğinin hayatı geçirilerek kayda değer admılar atılması gerekiyor. Bu arada real piyasalarda bazı belirsizliklerle ilgili negatif pozisyon'a dönüşen güven olgusunun yabancı yatırımcılar açısından olumlu duruma dönüştürülmesi de elzem bir zorunluluk. Mamafih hal böyle iken kredi derecelendirme kuruluşu Moody's'in, Türk Lirası'nın yabancı para birimlerine karşı serit düşüğünün kredi notu açısından olumsuz olduğunu belirterek Merkez Bankası'nın duruma müdahalesinin bağımsız ekonomi ve şeffaflık açısından akillarda soru işaretini bıraktığını açıklaması da aynı bir sorun. Gereğisi de ortadadır: "Merkez Bankası'nın bu müdahalesinin serbest dalgalı kur politikasına ters olduğunu altı çizilirken; Raporda ayrıca finans piyasalarındaki kaybn ve durgun ekonomiye yapılacak müdahalelerde belirsiz bir politika uygulanmasının para akışını riske soktuğu ifade edilmesi de durumun vahametini gösteriyor. Hadiseye bu yönden bakıldığından TCMB'nin parasal müdahale araçlarını kullanırken sebe卜sonuç ilişkisi içinde olası riskleri de dikkate alması gerekiyor.